

Ordonnantie voor de Lootsluyden , vaerende van Enchuyfen naer 3
 Texel ofte 't Vlie, Anno 1637. den 11. Marty.

Alfoo tot noch toe geen seecker Voet-
 loon voor den Lootsluyden, hier ter
 Stede woonende, is gestelt, ende daer
 door tusschen hen-luyden ende de
 Schippers daghelijcks oneenigheden lichtelijck
 souden vallen : Soo hebben mijn E. Heeren
 Schout, Burgermeesteren, ende Schepenen deser
 stede Enchuyfen, omme 't voorschreven incon-
 venient voor te komen, oock ten dienste van den
 Koophandel, goet gevonden den voorschreven
 Lootsluyden voor Loots-loon, van deser Stede
 op Texel ofte in 't Vlie, toe te voegen als volght :
 Somer-loon, beginnende den eersten Aprilis,
 eyndigende den laetsten Septembris, beyde in-
 cluys.

Van een Schip diep gaende

6 Voeten, - -	5 guld. 10 stuyv.
7 Voeten, - -	6 guld. 10 stuyv.
8 Voeten, - -	7 guld. 10 stuyv.
9 Voeten, - -	8 guld. 10 stuyv.
10 Voeten, - -	9 guld. 10 stuyv.
11 Voeten, - -	11 guldens.
11 Voeten en een half,	12 guldens.
12 Voeten, - -	14 guldens.
12 Voeten en een half,	18 guldens.
13 Voeten, - -	20 guldens.

Winter-loon, beginnende den eersten Octo-
 bris, en eyndigende den laetsten Marty, beyde
 incluys.

Van een Schip diep gaende

6 Voeten, - -	5 guld. 10 stuyv.
7 Voeten, - -	7 guldens.
8 Voeten, - -	8 guldens.
9 Voeten, - -	9 guldens.
10 Voeten, - -	10 guldens.
11 Voeten, - -	12 guld. 10 stuyv.
11 Voeten en een half,	14 guldens.
12 Voeten, - -	16 guldens.
12 Voeten en een half,	20 guldens.
13 Voeten, - -	24 guldens.

Dieper gaende Schepen nae advenant.

Welck voorschreven Lootsmans-ghelt ver-
 staen werdt van hier tot in Texel of in 't Vlie.

I.

In den eersten, en sal niemant binnen deser
 Stede hem als Lootsman moghen prazenteeren,
 noch verhueren, om eenighe Schepen af te loot-
 sen, 't zy nae Texel, 't Vlie, ofte oock buyten
 't Hille Gat, dan Burgers ofte Poorters hier ter
 Stede woonende, ende by Burgermeesteren tot-
 tet Lootsen geadmitteert.

II.

Gelijck dan niemant sal vermogen als Loots-
 man van hier ter Stede eenighe Schepen te loot-
 sen, ofte hy moet Burger wesen, ende oock on-
 der dese Ordonnantie begrepen zijn, 't en ware

met expres consent van de E. Heeren Burger-
 meesteren.

III.

Alle Lootsluyden hier ter Stede woonende,
 en fullen oock niet vermoghen meer dan een
 Schipper te dienen, ofte teffens meer dan een
 Schip aen te nemen, voor ende al eer sy-luyden
 weder van de reys t'huys fullen zijn gekomen,
 op te verbeurte van ses guldens.

IV.

Gelijck oock niemant van de voorz. Loots-
 luyden en fullen vermogen, droncken zijnde,
 Scheep te komen om dan af te zeylen, op poene
 van suspensie, ende &c.

V.

Of 't gebeurde ('t welck Godt verhoede) dat
 eenigh Lootsman een Schip by ongeluck, forghel-
 loosheydt ofte quade gissinghe aen de grondt
 quame te zeylen, sal foodanigh by mijne E. Hee-
 ren voornoemt (na ghenomen kennisse) werden
 gestraft, 't zy met suspensie, deportement ofte
 oock anderfins na gelegentheydt van faken.

VI.

Vorder fullen de voorz. Lootsluyden oock
 mede gehouden zijn, in het op ende afzeylen
 van de stroomen wel toe te sien, of de Zee-tonnen
 oock elders van hare plaetsen verdreven ofte gem-
 mist werden; mitsgaders oock by alle gelegent-
 heydt daer na te vernemen hoe die wegh ghe-
 raeckt ende waer die ghebleven zijn, 't welck de
 Lootsluyden gehouden fullen zijn, met hare
 eerste t'huyskomst aen Burgermeesteren bekend
 te maecken.

VII.

Alle Schippers van dese Stadt afvarende, 't zy
 na Texel, 't Vlie ofte oock tot buyten 't Hille
 Gat, ende Koopmans Goederen geladen hebbende,
 fullen een Lootsman, Burger deser Stede als
 vooren, moeten huere om hare Schepen af te
 lootsen, welck Lootsmans-geldt den Schipper
 ofte Schippers, in dien gevalle sal mogen bren-
 ghen tot laste van der selver Koopluyden hare
 Goederen pro rato, ende anders niet.

VIII.

Ende sal oock niemant van de Lootsluyden
 eenige Schippers ofte Capiteynen om een Loots-
 mans sjouwe mogen aanspreken ofte aenloopen,
 maer alles laten gaen by ghebeurte, sonder hem
 in eeniger manieren daer tegens te opposeren, op
 de boete van twee guldens 'elcken reyse te ver-
 beuren.

IX.

Van gelijcken (indien 't gebeurde, dat eenigh
 Schipper ofte Stuerman met het Schip voor de
 Ven komende, een Lootsman deser Stede be-
 geerde) soo en sal gheen ander gehuert moghen
 werden,

werden, als den geenen die 't ten felven tijde zijn beurte fal zijn.

X.

Vorders soo wanneer door aenzeylinge van eenighe plaetsen, om Koopmans Goedren te laden, de Lootsman in sijne voyagie ofte reyse mocht werden verkort, soo fal den sulcken vergoedinge werden ghedaen ter discretie van Burgermeesteren.

XI.

Ende of 't ghebeurde dat een Schipper ofte Stuerman, de Voet-talen aen den Lootsman minder, of niet oprechtelijck aen en gave, en 't selve Schip dieper gaet als den Schipper ofte Stuerman gefeyt heeft, dat als dan de Lootsman van yeder Voet als 't Schip dieper gaet, genieten sal seltien guldens boven sijn Lootsmans-gelt, ende een half Voet naer advenant.

XII.

Ende omme alle differenten (soo veel doenlijck) tusschen Schippers ende Lootsluyden, aengaende 't Lootsmans-gelt te voor komen ende wegh te nemen, soo hebben mijne E. Heeren voornoemt goet gevonden een vaste ordre op de Voet-talen soo Somers als Winters te stellen, waer na een yeder hem gelieve te reguleren.

XIII.

Is mede goet ghevonden, dat het jegenwoordigh getal der Lootsluyden fal versterven tot op

vier-en-twintigh perfoonen, sonder dat yemant anders, middeler tijdt en boven 't selvige gheadmitteert fal mogen werden.

XIV.

Vorders hebben mijn E. Heeren voornoemt geordineert en verstaen, dat de Lootsluyden die van deser Stede af naer het Vlie fullen vaeren, van nu af van de Schippers, met welcke sy derwaerts fullen gaen, voor yeder dagh die sy met henluyden (sonder verlet van storm, windt ofte stroom) onder wege fullen blijven leggen, omme eenighe Goedren in hun Schip te laden, fullen ghenieten de somma van twee gulden thien stuyvers; ende van de geene die naer Texel vaeren, voor yeder dagh als vooren twee guldens.

XV.

Ten anderen, dat een nieuw aen te komen Lootsman, voor de eerste reyse met een Overman, ofte een ander Gilde-broeder Lootsman zijnde, van hier naer het Vlie sijn Proef fal moeten doen op sijn eygen kosten, ende binnen deser Stede ofte Jurisdicctie geboren zijnde, betalen aen 't Gilde vijf guldens, ende van buyten inkomende Burger zijnde seven gulden thien stuyvers, eer hy by Burgermeesteren tottet Lootsmans-ampte gepromoveert fal werden, als van sijn bequaemheydt van de mede gewesene Lootsman aen Burgermeesteren rapport fal wesen gedaen.

Ordonnantie voor de Lootsluyden, tot het in-zeylen van 't Hille ofte Noorder Gat, ontrent Enchuyfen, Anno 1648. den 18. November.

Alfoo tot noch toe geen seker Voet-loon voor den Lootsluyden, hier ter Stede woonende, is gestelt, ende daer door tusschen henluyden ende de Schippers dagelijks oneenigheden lichtelijck souden vallen; Soo hebben mijn E. Heeren Schout, Burgermeesteren ende Schepenen deser stede Enchuyfen, omme 't voorz. inconvenient voor te komen, oock ten dienste van den Koop-handel, goet gevonden, den voorz. Lootsluyden voor Loots-loon van de Schepen van buyten door 't Hille ofte Noorder Gat, op de Reede voor dese Stadt brengende, toe te voegen, als volght:

Somer-loon, beginnende den eersten April, eyndigende den laetsten September.

Van een Schip diep gaende

8 Voeten,	- -	2 guldens.
9 Voeten,	- -	2 guld. 10 stuyv.
10 Voeten,	- -	3 guldens.
11 Voeten,	- -	3 guld. 10 stuyv.
12 Voeten,	- -	4 guldens.
12 Voeten en een half,		5 guldens.
13 Voeten,	- -	6 guldens.
14 Voeten,	- -	7 guld. 10 stuyv.

Winter-loon, beginnende den eersten October, ende eyndigende den laetsten Marty.

Van een Schip diep gaende

8 Voeten,	- -	2 guld. 10 stuyv.
9 Voeten,	- -	3 guldens.
10 Voeten,	- -	3 guld. 10 stuyv.
11 Voeten,	- -	4 guld. 10. stuyv.
12 Voeten,	- -	6 guldens.
12 Voeten en een half,		7 guldens.
13 Voeten,	- -	8 guldens.
14 Voeten,	- -	10 guldens.

Dieper gaende naer advenant.

I.

In den eersten, en fal niemant binnen deser Stede, hem als Lootsman moghen presenteeren, noch verhueren, om eenige Schepen van buyten door 't Hille ofte Noorder Gat, op deser Stede Reede te brengen, dan burgers ofte poorters, hier ter Stede woonende, ende by Burgermeesteren tot het Lootsen geadmitteert.

II.

Alle Lootsluyden hier ter Stede woonende, en fullen oock niet vermoghen meer dan een Schipper te dienen, ofte teffens meer dan een Schip aen te nemen, om binnen te Lootsen voor ende al eer sy-luyden 't aen-genomen Schip op de Reede deser Stede gebracht fullen hebben. Ende fal yeder Lootsman niet vermogen uyt het Schip aen

aen Landt te gaen, buyten consent van den Schipper, voor dat hy het Schip binnen gebraght sal hebben, mits genietende in 't etmael 24. stuyvers met den Kost, op te verbeurte van ses guldens.

III.

Gelijck oock niemant van de voorfz. Lootsluyden en sullen vermogen, droncken zijnde, t'scheep te komen, om een Schip binnen te Lootsen, op poene van suspensie.

IV.

Of 't ghebeurde ('t welck Godt verhoede) dat eenigh Lootsman by ongheluck, forghloofheyd, ofte quade giffinge aen de grondt quame te zeylen, sal soodanighen by mijne E. Heeren voornoemt (naer genomen kennisse) werden gestraft, 't zy met suspensie, deportement, ofte oock andersins, naer gelegentheyt van saken.

V.

Vorder sullen de voorschreven Lootsluyden mede ghehouden zijn, op het in-zeylen van het Hille ofte Noorder Gat, wel toe te sien of de Zee-tonnen van hare plaetsen verdreven ofte gemist worden, mitsgaders oock by alle gelegentheyt daer naer te vernemen, hoe die wegh gheraect ende waer die gebleven zijn, 't welck de Lootsluyden gehouden sullen zijn, met haer eerste t' huys-komste aen Burgermeesteren bekend te maken.

VI.

Alle Schippers van buyten door 't Hille ofte Noorder Gat op de Reede deses Stadts willende wesen, sullen ghehouden zijn een gheadmitteert Lootsman deses Stadts te mogen hueren, omme hare Schepen in te Lootsen: welck Lootsmansgeldt, de Schippers in dien gevalle sullen mogen brengen de eene helft tot laste van de Koopluyden ende hare goederen, ende de weder-helfte sal blijven tot laste van de Schippers; doch sullen van dese belastinge exempt ende bevrijt wesen alle Haringh-schepen, ende Noordts-vaerders die haer eygene Koopmanschappen ende ladinge inne hebben, die het vry sal staen een Lootsman aen te nemen ofte niet, naer haer believen.

VII.

Dan alleen sullen de Visschers ende Sjouwers, by Winter sayfoen (als de Lootsluyden niet t'Zee zijn) de Scheepen die sy onder wegh aen treffen ende ontmoeten, vermogen binnen te Lootsen, sonder breucken te verbeuren, schoon die niet in 't Lootsmans Gilde zijn, ende dat voor een onbeseft loon, soo veel als dan in sulcken tijdt van noodt in billigheydt sal kunnen werden bedonghen: maer de Visschers ende Sjouwers mette

Schippers niet konnende accorderen over 't loon, sal 't selve staen ter discretie van onpartijdighe goede Mannen.

VIII.

Ende sal de gheswooren Lootsman eerst aen boort komende van 't Schip dat binnen begeert, dien Sjouw hebben om 't Schip binnen te Lootsen, sonder dat hem den Schipper ofte een ander Lootsman daer tegen sal mogen opposeeren, op poene, dat den Schipper, den eerst aen boort gewesene Lootsman, sijn volle Lootsmans-gelt sal betalen: doch soo de Lootsman niet aen boordt komt buyten de uytterste ton, sal den Schipper niet gehouden zijn een Lootsman in te nemen, of Lootsmans-gelt te betalen, uyt-ghesfondert dat soo wanneer een Schipper met sijn Schip komende van Amsterdam, ofte elders van binnen, sal vermogen een Lootsman in te nemen, ofte af te fenden, ofte niet na sijn believen, sonder eenigh tegenspreken van de Lootsluyden, op poene van ses guldens, t'apliceeren een derde part voor de Heer Officier, ende een derde part voor den Armen, mitsgaders het resterende derde part voor 't Gildt.

IX.

Ende of 't ghebeurde dat een Schipper ofte Stuerman de Voet-talen aen den Lootsman minder, ofte niet oprechtelijck aen en gawe, ende 't selve Schip dieper gaet als den Schipper ofte Stuerman geseyt heeft, dat als dan de Lootsman van yder voet als 't Schip dieper gaet, ghenieten sal seshien guldens boven sijn Lootsmans geldt, ende een half voet naer advenant.

X.

Ende hebben mijn E. Heeren voornoemt goet ghevonden ende verstaen, dat 't ghetal der voornoemde Lootsluyden, niet sal mogen verhooght werden dan op vier-en-twintigh personen.

XI.

Ten laetsten, dat een nieuw aen te komen Lootsman, voor de eerste reyse met een Overman, ofte een ander Gilde-broeder, Lootsman zijnde, sijn Proef sal moeten doen op sijn eygen kosten, omme een Schip binnen te brengen, diep gaende ten minsten elf Voeten, ende Burger zijnde, betalen aen 't Gilde vijf guldens, ende van buyten inkomende, mede Burger zijnde, seven guldens thien stuyvers, eer hy by Burgermeesteren tot het Lootsmans Ampte gepromoveert sal worden, als van sijn bequaemheyd, van de medegewesene Lootsman, aen Burgermeesteren rapport sal wesen gedaen.